

Beste nieuwe Brabantse statenleden, beste politieke partijen

Gefeliciteerd! U bent gekozen in het provinciebestuur van Brabant. Geen makkelijke tijd om statenlid te zijn, wel een heel bijzondere. En een eervolle. In een tijd waarin complexe vraagstukken aan de orde van de dag zijn, beslist u over de toekomst van Noord-Brabant. Met deze brief vragen ondergetekenden aandacht voor bijdrage van de culturele sector en creatieve industrie aan de leefbaarheid in de provincie, aan de betekenis van deze sector voor de samenleving, voor welzijn en brede welvaart. Ook op dit terrein speelt de provincie een belangrijke rol: de provincie is een belangrijke partner van de culturele sector en creatieve industrie. Zeker in Brabant. Investeren in kunst en cultuur is investeren in het rijke verenigingsleven in de provincie, in creatieve innovaties die we nodig hebben bij het vormgeven van de toekomst, en in een stevig vestigingsklimaat. Investeren in kunst en cultuur is investeren in álle Brabanders, jong en oud.

Met deze brief bieden ondergetekenden dit manifest aan dat tot stand gekomen is in samenspraak met een brede vertegenwoordiging van de culturele sector in Brabant. Investeren in kunst en cultuur is van levensbelang.

Levendig Brabant 2030 én Brede Welvaart

Het beleidskader '[Levendig Brabant 2030](#)' biedt verschillende perspectieven en aanknopingspunten voor een stevig provinciaal cultuurbeleid dat bijdraagt aan een weerbare en wendbare culturele sector en creatieve industrie. Een sector die helpt maatschappelijke transitie mede vorm te geven. Een sector die bijdraagt aan een aantrekkelijke en weerbare regio. En een sector die bijdraagt aan brede welvaart, het samenbindende thema dat in Brabant door alle dossiers heen loopt. Brabant is als een van de eerste provincies aangesloten bij het nationaal netwerk brede welvaart, en ziet als geen ander wat een bredere blik op welvaart voor haar inwoners betekent: Aanknopingspunten te over, een flinke investering lijkt logisch. De culturele sector kan de transitie naar brede welvaart, waarbij gelijkheid, leefbaarheid en gezondheid centraal staan, verbeelden en versterken. Ondergetekenden vragen uw aandacht voor het in Levendig Brabant 2030 gepresenteerde financiële kader, dat ontoereikend is om de in hetzelfde beleidskader gepresenteerde ambities waar te maken. We vragen u de investeringen van de komende jaren in lijn te brengen met die ambities.

Duurzame dialoog

In de aanloop naar de verkiezingen heeft Kunstloc Brabant de dialoog tussen de culturele sector en de creatieve industrie aan de ene kant en de politiek aan de andere kant gefaciliteerd. Daarmee is – samen met vereniging de Kunst van Brabant (dKvB) en Directieoverleg Kunst- en Cultuureducatie (DoKC) – een gesprek over de betekenis van kunst en cultuur in Brabant en de rol van de provincie daarbij op gang gekomen. Eerder schreef Jenneke Harings een [essay](#) over de geschiedenis van de rol van de provincie in Noord-Brabant (MESTmag.nl, 25 januari 2023) en publiceerde Kunstloc Brabant [KunstKracht](#), een magazine met *best practices* uit de kunst en cultuur in Brabant. De provincie heeft zich naar de sector en naar andere overheden altijd als betrouwbare partner opgesteld. Ook de samenwerking in BrabantStad is voor de culturele sector zeer wenselijk. Na het essay organiseerden we gesprekstafels met vertegenwoordigers uit de sector, waar we input ophaalden om ons grote cultuurdebat 'De toekomst van kunst en cultuur in Brabant' mee vorm te geven. Wellicht was u er aanwezig.

De belangrijkste punten uit die gesprekken die ondergetekenden u als nieuwgekozen statenlid mee willen geven zijn puntsgewijs in een manifest terechtgekomen, dat hieronder integraal is opgenomen.

Manifest: Cultuur is een kerntaak voor de provincie

ALGEMEEN

1. Wees je bewust van de rol die je als provincie hebt op het gebied van kunst en cultuur en toon eigenaarschap.

CULTUUREDUCATIE & CULTUURPARTICIPATIE | KUNST EN CULTUUR VOOR ALLE BRABANDERS

2. Investeer in cultuureducatie op de basisschool. Cultuureducatie draagt bij aan de ontwikkeling van talenten in alle sectoren.
3. Draag over de volle breedte zorg voor aanwas van nieuwe kunstvakdocenten.
4. Cultuurparticipatie draagt bij aan kansgelijkheid en leefbaarheid. Zorg ervoor dat zowel maatschappelijke als culturele organisaties en instellingen zich daarop kunnen ontwikkelen en hun aanbod kunnen vernieuwen.
5. Verklein de verschillen in toegankelijkheid tussen stad en platteland, zowel in cultuureducatie als in cultuurparticipatie.
6. Spreek je vertrouwen uit voor organisaties en instellingen die nieuwe organisatievormen onderzoeken en laat ze toe binnen investeringssystemen. Vaak bereiken zij nieuw publiek.

KUNST HEEFT DE TOEKOMST & KUNST IN RELATIE TOT MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

7. De intrinsieke waarde van kunst en cultuur zorgt ervoor dat makers en instellingen van maatschappelijke waarde kunnen zijn. Reserveer een budget (uit algemene middelen of vanuit andere domeinen) om creatieven aan tafel te noden bij innovatieprocessen.
8. Zorg ervoor dat makers en instellingen van begin tot eind betrokken zijn en aan tafel zitten bij innovatieprocessen. Creëer ruimte voor de innovatiekracht van Brabant. Dat draagt bij aan de identiteit en economische voorspoed in de provincie.

MAKEN & ECOSYSTEEM

9. Het culturele ecosysteem is een ingenieus netwerk van op elkaar ingespeelde makers en culturele organisaties en instellingen. Haal je hier elementen uit, dan heeft dat gevolgen voor het toch al kwetsbare systeem. Gebruik je helikopterblik om leemtes op te vullen.
10. Benut je culturele instellingen voor de realisatie van je doelstellingen op het gebied van makersbeleid. Je hebt een netwerk nodig om talenten te kunnen ontwikkelen.
11. Maak ruimte voor experiment, autonomie en innovatie; makers dragen bij aan vernieuwing, ruimte betekent ook tijd en geld. Zet daarbij geen hek om Brabant. Internationalisering en uitvliegen zijn van belang voor het creëren van een aantrekkelijke provincie.

Tot slot

De culturele sector en creatieve industrie staan niet alleen. De sector vraagt ook aandacht voor erfgoed en bibliotheken, waarmee makers en instellingen zich graag verbonden zien.

De sector nodigt statenleden en de woordvoerders van partijen uit om, al dan niet via Kunstloc Brabant, het gesprek aan te blijven gaan en zich te laten informeren. Wij helpen u graag zo goed mogelijk in het zadel als nieuwgekozen statenlid.

Wij wensen u veel succes en beantwoorden met plezier al uw vragen.

Met vriendelijke groet,

Ap de Vries, voorzitter De Kunst van Brabant.
Robert Vroegindeweyj, voorzitter DokC.
Jan Staes, studie leider Master Kunsteducatie, Fontys Hogeschool voor de Kunsten.
Bas Verberk, hoofd cultuureducatie Factorium Cultuurmakers.
Loek Sijbers, directeur-bestuurder Factorium Cultuurmakers.
Lex van Lith, directeur Make Eindhoven.
Rob van Steen, directeur-bestuurder Stichting Theaters Tilburg.
Frank van den Eijnden, directeur Van Gogh Sites Foundation.
Geert Overdam, zakelijk leider Stichting Paleis voor Volksvlijt.
Vincent van den Elshout, artistiek leider Stichting Paleis voor Volksvlijt.
Peter Overeem, coördinator Jeugdfonds Sport & Cultuur Brabant.
Jan Baanstra, zakelijk leider De Stilte.
Anneroos Goosen, zakelijk leider Het Concreet.
Jaïr Franken, zakelijk directeur Stichting Sample Culture/directeur Stichting Stichting Nederlandse Breaking League.
Paulien Mandos, manager marketing/communicatie Playgrounds.
Lobke van der Sanden, programmeur Theater van de Stad/educatie Theater De Lievekamp.
Shirley Dap, HEAL interior design.
Anne Ligtenberg, Studio Anne Ligtenberg.
Renske de Leuw, coördinator Centrum voor Muziek en Dans Valkenswaard.
Chilton Galimo, directeur D-Crew Dance Collective.
Myriam Simons, programmamaker/coördinator Beeldend bij Phoenix Cultuur.
Peter van Oers.
Jenneke Harings, &jnnk.

3 april 2023